

РЕШЕНИЕ

№ 209

гр. София, 27.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на осми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Снежана Бакалова

Членове: Даниела Христова
Цветомира П. Кордоловска
Дачева

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разглежда докладваното от Цветомира П. Кордоловска Дачева Въззивно гражданско дело № 20231000501234 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258-273 от ГПК.

С решение № 142 от 16.12.2022 г. по гр. д. № 193/2021 г. по описа на Окръжен съд – Благоевград, трети състав, съдът е **осъдил** на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ във връзка с чл. 477 и чл. 498, ал. 3 от КЗ във връзка с чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД, **Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот здраве“ АД, ЕИК 200299615**, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1172, р-н Изгрев, ж.к. Д-р Г. М. Димитров, № 1, представлявано от изпълнителните директори Ж. С. К. и Б. Г. И., **да заплати на Е. Е. С., ЕГН *****, чрез законния му представител и негов баща Е. Ж. С., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ул. „***“ № **, сумата от 70 000, 00 лева** (седемдесет хиляди лева), представляваща обезщетение за неимуществените вреди, причинени му при станало ПТП на 27.03.2021 г. в гр. Петрич, **ведно със законната лихва** върху присъдената сума, считано от 29.04.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, като е **отхвърлил** предявеният иск в частта над уважения до предявения размер от 80 000 лева.

С решението съдът е **осъдил** ответникът **Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615** **да заплати** по сметка на Окръжен съд – Благоевград държавна такса в размер

на **2 800 лева** (две хиляди и осемстотин лева), както и сумата от **831, 25 лева** (осемстотин тридесет и един лева и двадесет и пет стотинки) депозит за вещи лица по делото.

Освен това, съдът на основание чл. 38, ал. 2, т. 1 от ЗАдв **е осъдил Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615** да заплати на адв. Г. Й. **сума в размер на 2 563, 75 лева** (две хиляди петстотин шестдесет и три лева и седемдесет и пет стотинки).

Съразмерно на отхвърлената част на предявения иск, ищецът **Е. Е. С., ЕГН *******, чрез законния му представител и негов баща **Е. Ж. С., ЕГН ******* **е осъден да заплати на Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615 сумата от 141, 25 лева** (сто четиридесет и един лева и двадесет и пет стотинки), представляващи направени разноски пред първоинстанционния съд.

Недоволен от така постановеното решение е останал ответникът **Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот и здраве“ АД**, който в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК го обжалва **В ОСЪДИТЕЛНАТА МУ ЧАСТ**, с две групи възражения – за неговата нищожност, а в условията на евентуалност и за неговата незаконосъобразност, необоснованост и неправилност. По първата група възражения, бива релевирано, че доколкото в така постановеното решение липсвал задължителен реквизит по чл. 236, ал. 1, т. 7 от ГПК, а именно посочване на банкова сметка, по която ответникът може да преведе присъдените по делото суми, то и самото решение било опорочено в най-тежка степен, водеща до неговата нищожност. Не само това, но и Окръжен съд – Благоевград бил разгледал изначално една нередовна искова молба, тъй като не била спазена разпоредбата на чл. 127, ал. 4 от ГПК – за посочване от ищеца на банкова сметка, когато искът е за парично вземане. Все в тази връзка се сочи, че не била спазена и специалната разпоредба на чл. 17 от Наредба № 49 от 16.10.2014 г., задължаваща застрахователя при увредено малолетно/непълнолетно или поставено под запрещение лице да заплати застрахователното обезщетение по лична банкова сметка на увредения, предвид гарантираната в максимална степен защита на интересите на този кръг лица. Касателно втората група релевираны възражения, то според ответника първоинстанционният съд не бил положил дължимата в случая обективна и логична оценка на събраните по делото доказателства, въз основа на които е следвало да се формира житейски логичен и обоснован извод за поведението на ищеца при процесното ПТП, както и за характера и вида на получените от него вреди, служещи като основен критерий при преценка за реално претърпени неимуществени вреди. Напротив, именно поради твърдяна житейски нелогична и неправилна оценка на доказателствата, избирателно Окръжен съд – Благоевград бил анализирал само част от доказателствения материал по делото, което от своя страна довело до *неправилно приложение на материалния закон в релевантната разпоредба на чл. 52 от ЗЗД*, присъждайки обезщетение в завишен размер. По-конкретно се излага, че

присъденото обезщетение по делото е прекомерно завишено и несъответстващо на съдебната практика по аналогични и по-тежки случаи, което освен всичко не кореспондира с приноса на пострадалия и неговите родители, които е следвало да положат необходимите грижи за безопасността на своето дете, както и че пострадалият е бил неправилно възприет от първоинстанционния съд в качеството му на пешеходец, а не като участник в движението. Тоест, твърди се, че по делото не било установено от ищеца, при условията на пълно и главно доказване, изключителна вина на водача застрахован при ответника, а същевременно били налице множество обстоятелства, които да *обусловят съпричиняване на вредоносния резултат*, като това, че нямало данни велосипедът да е бил с изправна спирачна, звукова, светлинна и светлоотразителна система, което било само по себе си нарушение на чл. 79 от ЗДвП. Не само това, но ищецът не бил управлявал велосипеда със светлоотразителна жилетка (нарушение на чл. 80, т. 1 от ЗДвП), движил се в най-лявата част на пътното платно (нарушение на чл. 80, т. 2 от ЗДвП), а ПТП-то било настъпило изключително в тъмната част на денонощието, противно на възприетото от първоинстанционния съд. В допълнение към всичко това и преценката за редуциране размера на обезщетението, се излага също, че макар и при загуба на съзнание вследствие на процесния инцидент, то ищецът е имал ясен спомен за случилото се; не били представени по делото документи и рецепти за проведено лечение; пострадалият не е имал никакви усложнения по време на оздравителния процес; не се очаква за в бъдеще ищецът да страда от постоянен или преходен болков синдром, тоест нямало доказани по делото трайни негативни последици за здравето на пострадалия. В частта за присъдената лихва за забава, ответникът твърди, че Окръжен съд – Благоевград е допуснал нарушение на материалния закон в релевантната разпоредба на чл. 497 от КЗ, като е присъдил законна лихва за период, в който тя не е била дължима. Поради всичко това, Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот и здраве“ АД моли въззивният съд за отмяна на първоинстанционното решение в обжалваните части и вместо него да бъде постановено ново решение, с което изцяло да се отхвърли предявеният осъдителен иск от ищеца, а в условията на евентуалност да бъде намален размера на присъденото обезщетение за неимуществените вреди поради съпричиняване. Претендират се разноски.

Въззиваемият **Е. Е. С.**, чрез законния му представител и негов баща **Е. Ж. С.** не взема становище по депозираната въззивна жалба в срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК.

Решението, **в частта**, с която е отхвърлен искът при квалификацията на чл. 432, ал. 1 от КЗ във връзка с чл. 477 и чл. 498, ал. 3 от КЗ във връзка с чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД за присъждане на застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания от телесни

увреждания, причинени при ПТП на 27.03.2021 г. в гр. Петрич, за размер над 70 000 лева до пълния претендиран размер от 80 000 лева, **като необжалвано, е влязло в законна сила и не е предмет на проверка в настоящото производство.**

Съдът, като взе предвид събраните доказателства по делото във връзка с инвокираните от страните доводи и възражения в пределите на правомощията си по чл. 269 от ГПК, намери следното:

Окръжен съд – Благоевград е бил сезиран с иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ във връзка с чл. 477 и чл. 498, ал. 3 от КЗ във връзка с чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД, предявен от Е. Е. С., чрез законния му представител и негов баща Е. Ж. С. срещу Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот и здраве“ АД, за това че на 27.03.2021 г. в гр. Петрич, по ул. „Солунска“ с посока на движение към ул. „Ел Тепе“, лек автомобил марка „Опел“, модел „Астра“, с рег. № *****, застрахован при ответника и управляван от М. С., причинил ПТП, блъскайки пресичащия Е. Е. С. и причинявайки му травматични увреждания, индивидуализирани в исковата молба и приложената медицинска документация към нея.

Въззивната жалба е подадена в рамките на законоустановения срок за обжалване по чл. 259, ал. 1 от ГПК от легитимирано лице и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което същата е процесуално **допустима**. Разгледана по същество въззивната жалба е **неоснователна**.

Съгласно чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта му само в обжалваната част, а по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Както вече Върховният касационен съд многократно се е произнасял (решение № 176 от 08.06.2011 г. по гр. д. № 1281/2010 г. III г. о.; № 95 от 16.03.2011 г. по гр. д. № 331/10 г. на IV г. о.; № 764 от 19.01.2011 г. по гр. д. № 1645/09 г. на IV г. о.; № 702 от 5.01.2011 г. по гр. д. № 1036/09 г. на IV г. о.; № 643 от 12.10.2010 г. по гр. д. № 1246/09 г. на IV г. о.) въззивният съд се произнася по правилността на фактическите и правни констатации само въз основа на въведените във въззивната жалба оплаквания; проверява законосъобразността само на посочените процесуални действия и обосноваването само на посочените фактически констатации на първоинстанционния съд; относно правилността на първоинстанционното решение той е обвързан от посочените в жалбата пороци, а надхвърлянето на правомощията по чл. 269 от ГПК е основание за касиране на въззивното решение.

В случая, обжалваното решение е издадено от надлежен съдебен състав на Окръжен съд – Благоевград, в рамките на предоставената му от закона правораздавателна власт и компетентност, поради което същото е **валидно**. Предвид изискванията на процесуалния закон за служебната проверка на

постановеното решение в обжалваната му част, а и касателно отправените възражения от въззивника за нищожност на обжалваното решение, поради липса на задължителен реквизит на решението по чл. 236, ал. 1, т. 7 от ГПК, настоящият въззивен съд счита, че не се установяват нарушения на съдопроизводствените правила във връзка със съществуване и упражняване правото на иск, както и такива засягащи формата на издаденото първоинстанционно съдебно решение до степен на нищожност. Това е така, доколкото непосочването на банкова сметка, по която да се извърши плащане в полза на спечелилата делото страна, не води до нищожност на постановения съдебен акт. Непосочването в решението на банкова сметка или други указания за начина на плащане на присъдената сума, съгласно чл. 236, ал. 1, т. 7 от ГПК, не се отразява върху валидността или допустимостта на съдебния акт, тъй като не касае съществуването на разрешения спор (в този смисъл и Определение № 401 от 25.06.2019 г. по т. д. № 2186/2018 г. на Върховен касационен съд, II-ро търговско отделение). Допълнителен аргумент за това е също, че непредставянето на банкова сметка не е основание исковата молба да бъде оставена без движение (чл. 129, ал. 2 във връзка с чл. 127, ал. 4 от ГПК). Въпреки това и предвид твърденията във въззивната жалба, че изначално ищецът е бил посочил несъществуваща банкова сметка, настоящата въззивна инстанция с Разпореждане № 2556/20.06.2023 г. е задължила въззиваемата страна – ищец Е. Е. С. да представи актуална банкова сметка, на която е титуляр или да посочи друг начин на разплащане. Впоследствие, в проведено на 09.11.2023 г. открито съдебно заседание по делото пред настоящата съдебна инстанция е уважено като допустимо и относимо доказателственото искане на въззивника за извършване на справка от регистъра, воден към БНБ за наличието на банкова сметка на ищеца. По този начин, по служебен ред и чрез молба с вх. № 1155/16.01.2024 г. от процесуалния представител на ищеца по делото са постъпили категорични доказателства за наличието на лична банкова сметка на Е. Е. С. (Справка с Вх. № БНБ-136974/01.12.2023 г. от Регистъра на банковите сметки и сейфове към БНБ и Удостоверение с изх. № 209-62/29.12.2023 г. от „Първа инвестиционна банка“ АД).

По изложените съображения настоящата съдебна инстанция приема възражението за нищожност на първоинстанционното съдебно решение за неоснователно. Поради всичко казано по-горе първоинстанционното съдебно решение е **допустимо**.

Въззивният съд намира първоинстанционното решение за правилно и обосновано.

От фактическа страна, след преценка на твърденията и доводите на страните, както и на събраните по делото доказателства, настоящият въззивен състав приема за установени и доказани следните факти и обстоятелства:

От показанията на **св. В. Б.** (майка на ищеца и заинтересовано лице) се установява, че на 27.03.2021 г., около 18 – 19 ч. привечер, докато била на кафе

с роднини, лице на име С. отишъл при нея и ѝ казал, че детето ѝ – Е. Е. С., тогава на 8 години, било блъснато от автомобил. По спомен на свидетелката, малко по-рано детето ѝ само се отделило от компанията със своето колело. Въпреки това, въпросното лице на име С. не споменало при какви обстоятелства детето е било блъснато, неговата майка дори не видяла къде е въпросното колело. Когато отишли на мястото на инцидента, свидетелката и нейните роднини са видели синът ѝ да лежи на земята, вдигнали са го и без да повикат линейка сами са го откарали с бус в болницата в гр. Петрич. Свидетелката сочи, че първоначално детето ѝ било в безсъзнание и въобще не е реагирало. В болницата в гр. Петрич, пострадалият престоял около 2 – 3 часа, след което е бил откаран в болнично заведение в гр. София, където около 3 – 5 дни бил в кома. В този период, само веднъж допуснали свидетелката да види сина си. Едва при преместването на детето в неврологията, свидетелката му била придружител, като се установява, че пострадалият нямал спомен за някои от близките на свидетелката, както и че той не можел сам да ходи и става, без да му се помага. Конкретизира, че в неврологията са престояли около 2 – 3 седмици, като след изписването им са ходили и 2 – 3 пъти на контролни прегледи, като в болницата в гр. Петрич са му правени и масажи, като всичко това спомогнало за подобряването му. Месеци наред, свидетелката помагала на сина си с всякакви битови дейности – като например при обличане, хранене и ходене до тоалетна. На следващо място, сочи, че в процесния период след инцидента, пострадалият бил в трети клас, а в часовете по физическо възпитание и спорт не играл. По препоръка на докторите, родителите на пострадалия не го пускали навън няколко месеца, за да не се излага пряко на слънце, както и да не се удари и/или падне.

По делото пред първоинстанционния съд е разпитан и **св. М. С.** (заинтересовано лице, очевидец на пътното произшествие и шофьор на участвалия в инцидента лек автомобил), от показанията на който се установява, че инцидентът станал, докато свидетелят управлявал със скорост от около 35 км/ч своя лек автомобил марка „Опел“, модел „Астра“, към 20:00 ч. и малко след това, прибирайки се към дома, когато изведнъж е блъснал пострадалия Е. Е. С. с предната лява част на лекия автомобил. Споменава се, че свидетелят въобще не е видял детето, въпреки, че не е било тъмно, смрачавало се, както и че на процесния пътен участък имало ремонт, който обаче не пречил на автомобилите да преминават по него. Соци, че заради ремонта се закривала видимостта към тротоара. Веднага след удара, свидетелят спрял автомобила си на 2-3 метра от пострадалия, като се притекъл на помощ, но докато вървял към него видял хора да го откарват към Спешна помощ. Няма спомен дали пострадалият е бил с колело или е бил просто пешеходец.

От показанията на разпитаните свидетели се установява известно противоречие досежно конкретизиране на часа на инцидента от 27.03.2021 г.. Така, според св. В. Б., същият е станал между 18 и 19 ч., а според св. М. С. малко след 20:00 ч. По този повод, настоящият въззивен състав намира, че е

съвсем нормално и житейски обосновано, с оглед на изминалия период от над една календарна година между инцидента и даване на техните показания пред Окръжен съд – Благоевград, свидетелите да нямат точен спомен за часа на инцидента. В тази връзка, следва да се кредитира посоченият час (19:45 ч.) в приетия по делото Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 314р-7956 от 23.4.2021 г. по описа на РУ – Петрич при ОД на МВР Благоевград, доколкото по смисъла на чл. 179, ал. 1 от ГПК, последният представлява *официален документ досежно удостоверените от длъжностното лице, в кръга на неговата компетентност обстоятелства - време и място на настъпване на ПТП, и се ползва с обвързваща съда материална и формална доказателствена сила относно удостоверените в него факти и обстоятелства.*

Извън горното, настоящият въззивен съд кредитира изцяло в останалата част показанията на св. В. Б. и св. М. С., съобразявайки възможната тяхна заинтересованост с разпоредбата на чл. 172 от ГПК, тъй като всички те, дадени непосредствено пред първоинстанционния съд, възпроизвеждат лично възприети обстоятелства, като са пълни, логични, непротиворечиви, житейски убедителни и дадени под страх от наказателна отговорност по чл. 290 от НК.

По делото пред първоинстанционния съд е допусната и изслушана **Комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза (КСМАТЕ)**, заключенията по която не са били оспорени от страните по делото. В тази връзка и доколкото заключенията по КСМАТЕ не противоречат на останалите събрани по делото доказателства, настоящият въззивен съд ги намира за обективно и компетентно изготвени, поради което същите следва да бъдат кредитирани в своята цялост.

На основание изслушаните заключения, настоящият въззивен съд приема за осъществен следния **механизъм за настъпване на процесното ПТП, а именно:** на 27.03.2021 г., около 19:45 ч., водачът М. С. е управлявал лек автомобил марка „Опел“, модел „Астра“, с рег. № ***** по улица „Солунска“ в гр. Петрич в посока от кръговото кръстовище на улица „Цар Освободител“ към улица „Ел Тепе“. В същото това време, по улица „Солунска“ в насрещната лента спрямо посоката за движението на процесния лек автомобил в близост до тротоара се е движил велосипед марка „ВУОХ“, оранжев на цвят, управляван от Е. Е. С., на 8 години. В следващия момент, движейки се със скорост от 10, 3 км/ч, велосипедистът вземал решение да завие надясно към лентата, в която се е движил лекия автомобил. Към момента на отклоняването на велосипеда, водачът на лекия автомобил се е движил със скорост около 40, 3 км/ч, като от около 24, 90 м. от мястото на удара, за М. С. е съществувала техническа възможност да възприеме завиващия велосипед, но въпреки това със закъснение е предприел действия за ефективно спиране чрез спирачната уредба на лекия автомобил. Към момента на реакцията на водача на лекия автомобил, велосипедът вече се е намирал на около 6, 50 – 6, 60 метра от мястото на удара, като за 1, 40 секунди е настъпило блокиране на спирачните механизми на автомобила. С

блокиране на спирачките, скоростта на автомобила е намаляла до 28, 5 км/ч. Фактически инцидентът се случил като лявата част от предната броня на лекия автомобил се ударила странично в предния десен амортизатор велосипеда. Вследствие от скоростта на лекия автомобил при удара, е последвало избутване на предната джанта на велосипеда в посока към улица „Ел Тепе“. Вследствие от това е последвало завъртане около центъра на тежестта на велосипеда и велосипедиста в посока обратна на часовниковата стрелка. Едновременно със завъртането в тялото на велосипедиста се е породила значителна инерционна сила, насочена към предната част на автомобила. От това постъпателно движение на лекия автомобил в посока напред в съчетание със страничното завъртане на велосипеда, дясната страна от тялото на велосипедиста е влязло в контакт с предната част на предния десен калник. След деформацията на калника е последвало плъзгане на тялото в посока назад и насочване на торса към задната част на калника, а главата на велосипедиста към лявата част на челното стъкло. При това относително движение на тялото спрямо лекия автомобил е последвал удар върху предното стъкло с дясна тилна част на главата, който е причинил черепномозъчната травма. При този удар на главата в челното стъкло се е счупило и стъклото на лекия автомобил в долния ляв ъгъл. След удара на главата в стъклото и продължилото постъпателно движение на лекия автомобил в посока напред, е последвало плъзгане по автомобила на тялото на велосипедиста и велосипеда в посока назад, като последователно те се удрят в лявото огледало за обратно виждане и в предната дясна врата. При тези контакти, огледалото е било счупено, а по вратата настъпват леки деформации. След удара на велосипедиста и велосипеда в предната лява врата, е последвало отделянето на тялото и велосипеда от лявата страна на лекия автомобил и по пътното им падане върху асфалтовата настилка. След многократно плъзгане по настилката, вследствие от пълното пътно съпротивление, велосипеда и велосипедистът се установяват неподвижни и зад автомобила.

Вещото лице в автотехническата част от КСМАТЕ е категоричен, че е съществувала техническа възможност за водача на лекия автомобил да предотврати удара със спиране чрез своевременно задействане на спирачната уредба с максимално спирачно закъснение от дистанцията на разстоянието до удара и от разстоянието за виждане на водача М. С.. Нещо повече, извършваните към онзи момент ремонтни дейности (извадени бордюри и плочки) технически не са ограничавали движението на ППС по двете ленти за движение, нямало е и поставени оградни съоръжения, които да влияят на видимостта на водачите, нямало е също знаци или указателни ленти в района на ремонта, тоест като заключение се налага, че от техническа гледна точка ремонтните дейности не са способствали и не са били предпоставка за настъпването на ПТП.

Досежно ***травматичните увреждания*** на пострадалия Е. Е. С. и претърпените от него неимуществени вреди са представени медицински

документи, сред които Епикриза № 7913/2021 г., издадена от Клиника по неврохирургия на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ – ЕАД, гр. София, въз основа на които и при съобразяване показания на майката на детето – св. В. Б., ведно със заключенията на вещото лице в медицинската част от КСМАТЕ, се установява, *че след удара детето е било в тежко общо и неврологично състояние* – първоначално е било в безсъзнателно състояние, а впоследствие психомоторно неспокоен, неконтактен, с оценка от 9 от общо 15 точки по ГКС (глазгоу кома скала). В това състояние е бил приет за диагностично уточняване и лечение в Клиника по неврохирургия към УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ – ЕАД, гр. София. В клиниката е установена *тежка черепномозъчна травма – контузия на мозъка с вътримозъчно контузионно огнище в дясно теменно, малък оток около контузията /перифокален едем/, малки кръвоизливи в дясно ядрата в основата и слепоочно, малък субарахноидален (САХ) по конвекситета на двете мозъчни полукълба, разкъсно-контузна рана в дясната тилна област на главата*. При консултация с лекар невролог е установена лекостепенна пареза в ляво. Установената черепномозъчна травма му е причинила разстройство на здравето, временно опасно за живота. В проведено открито съдебно заседание пред първоинстанционния съд, вещото лице конкретизира, че в периода на безсъзнателно състояние шансът да оцелее пострадал или да настъпи смърт е 50/50, от където идва реалната опасност за живота. Проведено било болнично лечение в продължение на 17 дни. Във връзка с черепномозъчната травма за периода от 26.04.2021 г. до 29.11.2021 г. са извършвани прегледи, провеждани са консултации от лекари от различни специалности – физикална и рехабилитационна медицина общопрактикуващ лекар, детска неврология, вътрешни болести. След болничното лечение е проведено домашно лечение рехабилитация; лечението е било неоперативно, консервативно медикаментозно. Категорично се сочи, че травматичните увреждания отговарят да са получени от претърпяното ПТП по посочения в експертизата механизъм. В момента на травмата, сочи експерта – пострадалото дете е изпаднало в безсъзнателно състояние, като впоследствие е било с нарушено съзнание, психомоторно възбудено. През този период не е изпитвало болка; а след възстановяване на съзнанието и подобряване на състоянието е имало главоболие, което е могло да се провокира от силни шумове, силна светлина, психическо напрежение, налягане на зрителния анализатор – гледане на телевизия, четене и пр. Главоболието след травмата е пристъпно като пристъпите след първите дни дори седмици биват сравнително чести, а едва на по-късен етап стават по-редки или дори липсват, ако не бъдат провокирани от външни фактори. Вещото лице е категорично, че възстановителния период след контузия на мозъка е приблизително около една година, но не по-малко от шест месеца, което напълно кореспондира с показанията на св. В. Б. В хода на болничното лечение е проведено медикаментозно лечение, вследствие на което е настъпило подобрение в общото неврологично състояние и съзнанието. След болничното лечение за периода от 26.04.2021 г. до

29.11.2021 г. детето има регистрирани 9 посещения и са извършвани прегледи, провеждани консултации. Изписано е в увредено общо състояние, с ясно съзнание, без груба латерализираща неврологична симптоматика с активна рехабилитация, изправяне с придружител. Необходима била активна рехабилитация и продължително медикаментозно лечение. Няма данни за възникнали усложнения в хода на проведеното болнично лечение.

На следващо място, от фактическа страна, по делото не е спорно обстоятелството, че към датата на инцидента, процесният лек автомобил марка „Опел“, модел „Астра“, с рег. № ***** има сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот здраве“ АД, № на полица *****. По силата на застрахователния договор застрахователят е поел задължението да покрие отговорността на водача на автомобила за причинените от него при ПТП /застрахователно събитие/ неимуществени вреди на увреденото лице/или лица.

Освен това, от представените доказателства по делото се установява също, че с претенция за изплащане на застрахователно обезщетение по застраховка „Гражданска отговорност“, от страна на пострадалия е предявена застрахователна претенция на основание чл. 429, ал. 1 от КЗ, с депозирано искане за обезвреда, като до момента на предявяване на исковата молба, Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот здраве“ АД не се е произнесъл с окончателно становище.

Въз основа на така възприетата фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 432, ал. 1 от КЗ увредените лица имат право да претендират обезщетение за понесените вреди направо от застрахователя по застраховката „Гражданска отговорност“. Основателността на прекия иск предполага установяване при условията на пълно и главно доказване в процеса на следните факти: *1) настъпилото ПТП и неговия механизъм; 2) противоправното поведение на виновния водач; 3) претърпените неимуществени вреди; 4) наличието на пряка причинна връзка между вредите и настъпилото ПТП; 5) ответникът да е застраховател на гражданската отговорност на причинилия произшествието водач.*

Съгласно изискванията на нормата на чл. 498 от КЗ (в сила от 01.01.2016 г.), установяваща абсолютна положителна процесуална

предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия от настъпило застрахователно събитие срещу застраховател, увреденото лице, което желае да получи застрахователно обезщетение, следва да отправи първо към застрахователя писмена застрахователна претенция по реда на чл. 380 от КЗ. Ако застрахователят не е платил в срока по чл. 496 от КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение пострадалият може да предяви претенцията си пред съда.

Установи се по делото, че сочените предпоставки са налице – отправена е писмена претенция от пострадалия, а същевременно е налице и липса на възражения, и ангажирани доказателства от страна на Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот здраве“ АД, които да изключват допустимостта на процеса. Не е оспорена и материално-правната легитимация на въззиваемата страна. Събраните по делото доказателства – гласни доказателства и изслушаната по делото КСМАТЕ, установяват противоправното и виновно деяние на водача на лекия автомобил марка „Опел“, модел „Астра“, с рег. № ***** – М. С., в резултат на което е настъпило ПТП и на Е. Е. С. са причинени телесни увреждания и негативни психични изживявания.

От събраните доказателства по делото, се установява в категоричност, че водачът М. С. на 27.03.2021 г., около 19:45 ч., управлявайки своя лек автомобил по улица „Солунска“ в посока от кръговото кръстовище на улица „Цар Освободител“ към улица „Ел Тепе“ в гр. Петрич е блъснал велосипедиста Е. Е. С., с което виновно е нарушил правила за движение по чл. 5, ал. 2, т. 1 и чл. 20, ал. 3, изр. 2 от ЗДВП, като при обективна за него възможност, не е възприел и не е бил внимателен към велосипедист, който е уязвим участник на пътя, и не е съобразил скоростта си с конкретните условия и видимост, които да му позволят при възникване на опасност да намали скоростта или при нужда да спре.

Причинната връзка между деянието и вредите се установява от заключението на изслушаната КСМАТЕ досежно механизма на инцидента и същността на травмите от уврежданията. В заключението категорично е посочено, че установеното травматично увреждане на Е. Е. С. отговаря да е получено по времето, за което се говори – в момента на възникване на ПТП,

което личи от първоначално установените клинични данни за мозъчна травма, като травматичните увреждания са характерни за такъв механизъм велосипедна травма.

От друга страна, Гражданската отговорност на виновния водач е застрахована при Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот здраве“ АД.

Налага се изводът, че са налице всички изискуеми предпоставки за ангажиране отговорността на водача на увреждащото МПС за претърпените от ищеца вреди, а поради съществуващото правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на процесния лек автомобил със застрахователя-ответник – за ангажиране на отговорността на застрахователя.

При тези данни решаващият въззивен състав напълно споделя изводът на първостепенния съд относно справедливия размер на дължимото се в случая обезщетение. Справедливото обезщетяване по смисъла на чл.52 от ЗЗД, както това изрично е прието и в ППВС № 4/1968 г., означава да бъде определен от съда онзи точен паричен еквивалент не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички онези неудобствата, емоционални, физически и психически сътресения, които съпътстват същите. Прилагайки разпоредбата на чл. 52 ЗЗД Окръжен съд – Благоевград е отчел в достатъчна степен вида и характера на претърпените от ищеца болки и страдания, техния интензитет и продължителност, обстоятелството, че се е възстановил за период от около година, както и че през този период ищецът е бил поставен в зависимост от чужда помощ. Правилно наред с изложеното са взети предвид като обективни критерии възрастта на пострадалия, който е малолетен, че е бил блъснат от лек автомобил, водачът на който не го е възприел при обективна възможност за това, а така също и икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането. Ето защо, дължимото обезщетение за неимуществените вреди от увреждането, в случая следва да се определи на 70 000 (седемдесет хиляди) лева. Посоченият размер не е завишен, а съответен на претърпените болки и страдания. Ето защо, изтъкнатите във въззивната жалба доводи в обратна насока не могат да бъдат споделени.

Развитите от въззивника съображения по въпроса за

съпричиняването като цяло почиват на общоприети в съдебната практика постановки, но отнесени към конкретния случай **не обуславят извод за неправилно приложение на нормата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД.**

Действително съгласно т. 7 от Постановление на Пленума на ВС № 17/18.11.1963 г., когато малолетно дете или невменяемо лице допринесе за настъпване на вредоносния резултат, съобразно с обстоятелствата на случая следва да се приложи чл. 51, ал. 2 ЗЗД, независимо от това, че такова лице не може да действа виновно. Предписанието на тълкувателния орган относно еднаквото тълкуване и прилагане на закона е, че обезщетението за вреди от непозволено увреждане следва да се намали, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, като се преценява единствено **наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилия вредоносен резултат**, включително и в случаите, при които малолетно дете или невменяемо лице допринесе за настъпване на резултата, независимо от неспособността на тези субекти да действат разумно и съответно – да носят вина. **Поради това е без значение както субективното отношение на пострадалия към собственото си поведение, така и въпросите за нарушаване или спазване от негова страна на правилата за движение, установени в закона за движение по пътищата.** В този смисъл изцяло неоснователни са релевираните във въззивната жалба възражения за неизправност на процесния велосипед, доколкото освен всичко такава и не бе установена при условията на пълно и главно доказване по чл. 154 от ГПК от страна на въззивника. Казано с други думи, правно релевантно е не дали ищецът е нарушил закона умишлено или по непредпазливост, а дали обективно е станал причина за настъпване на вредоносния резултат. Обективният характер на съпричиняването е признат и в постановените по реда на чл. 290 ГПК и имащи задължителен характер Решение № 165 от 26.10.2010 г. по т. д. №93/2010 г. на ВКС, II т. о., Решение № 44 от 26.03.2013 г. по т. д. № 1139/2011 г. на ВКС, II т. о., Решение № 91 от 20.08.2014 г. по т. д. № 66/2013 г. на ВКС, I т. о., в които е прието, че вината на пострадалия не е елемент от фактическия състав на чл. 51, ал. 2 ЗЗД и с оглед на това способността на увредения да действа разумно и да предвижда евентуалните негативни последици от своите действия са правно ирелевантни за института на съпричиняването.

В тази връзка, изцяло правилни са мотивите на първоинстанционния

съд, че родителите на детето и дали те са изпълнили или не задълженията си по чл. 125 от СК и чл. 8, ал. 8 от ЗЗДет – за осъществяване на постоянен надзор на малолетното си дете, е правно ирелевантно и не може да освободи и/или намали отговорността, която застрахователят носи по застраховка „Гражданска отговорност“, тъй като родителите са трети лица за настоящото производство – те участват само като законни представители на детето си, но не са ишци. Поради това и тяхното поведение не може да бъде противопоставено на увреденото им дете. Правилни са и мотивите, че в настоящия случай не е налице случайно събитие по смисъла на чл. 15 от НК.

В допълнение, в настоящия случай не са оспорени изводите на автотехническият експерт, че през цялото време водачът на процесния лек автомобил е имал техническа възможност да види (в какъвто смисъл са и показанията на виновния водач) намиращият се на платното за движение дете велосипедист и преди още същия да попадне в опасната зона на автомобила. Самото възприемане на велосипедист на пътното платно предполага изострено внимание към неговото поведение и траектория на движение, както и съобразяване на скоростта на движение на автомобила с приближаването му. Последното се налага предвид по-голямата уязвимост на водачите на двуколесни пътни превозни средства, независимо на каква възраст са те, както и възможността при необходимост, за да се избегне настъпване на произшествие, дори като се спре движението на автомобила.

При тази изходна позиция по делото безспорни са фактите, че спирачната система на лекия автомобил е била задействана, но не е предизвикала ефект. Последният факт недвусмислено сочи, че водачът на автомобила е предприел въздействие върху спирачната система едва при настъпване на удара, а не преди него, в който случай биха били налице много по-ниска скорост на движение, а въобще и техническа възможност за предотвратяване на удара.

От друга страна, преминаването покрай велосипедист на автомобил със скорост от 40, 3 км/ч, макар и в рамките на разрешената от закона, изключва възможността от навременна реакция на водача му и аварийно спиране при необходимост, за да се предотврати сблъсък. Казаното означава, че поведението на водача на автомобила, както и скоростта на движение на същия, не са били съобразени с обстановката на пътя, с конкретните

участници в движението и с непосредствено възникналата опасност. Пътното транспортното произшествие не би настъпило, ако водачът на автомобила, при намалена скорост, поради преминаване покрай велосипедист-дете, дори и при внезапна промяна в траекторията му на движение, каквато е настъпила, бе спрял. А вероятността за наложително внезапно спиране, същият е следвало да предвиди, както предвид самото възприемане на велосипедист, така и поради неговата възраст.

Както вече бе споменато, то няма спор, че когато малолетно дете или невменяемо лице допринесе за настъпване на вредоносния резултат, съобразно с обстоятелствата на случая, следва да се приложи чл. 51, ал. 2 ЗЗД, независимо от това, че такова лице не може да действа виновно. Пострадалият велосипедист е бил малолетен към момента на настъпване на произшествието, но според настоящия въззивен съд, той не е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, макар и да е предприел внезапна маневра завой надясно в опасната зона на движение на автомобила. Това е така, тъй като, произшествието не би настъпило, дори при така предприета от него маневра, ако скоростта на автомобила бе максимално намалена или автомобила е бил спрял. Вместо това, по делото се установи изключителна вина на водача на лекия автомобил за случването на процесния инцидент, при който е настъпил силен удар със счупване на предното стъкло на автомобила, подхвърляне на тялото на пострадалия върху автомобила и впоследствие отхвърлянето му на пътя.

Не само това, но съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗЛС, лицата, които не са навършили 14-годишна възраст, са малолетни, тоест деца, а изискването на чл. 117 от ЗДвП е, че при приближаване към място, където на пътя или в близост до него се намират деца, водачът на пътно превозно средство е длъжен да намали скоростта, а при необходимост - и да спре. Нещо повече: според чл. 116 от същия специален закон, такъв водач (на ППС) е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към пешеходците, „особено към децата“. Следователно възрастта на детето не само, че е релевантна за преценката могло ли е да допринесе – с оглед обстоятелствата на случая – за настъпване на вредоносния резултат, но и сама по себе си е фактор, завишаващ дължимата от страна на водача на увреждащия автомобил грижа.

Относно присъденото обезщетение за забава в размер на законната

лихва по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, то съдът изцяло споделя мотивите на първоинстанционния съд. Това обезщетение се дължи от датата, на която е сезирано застрахователното дружество, на основание чл. 493, ал. 1, т. 5 от КЗ. В настоящия случай такава молба-претенция е депозирана от ищеца с вх. № 1813/29.04.2021 г. по описа на Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот здраве“ АД. Ето защо именно от 29.04.2021 г. се дължи лихва за забава върху присъдения размер на обезщетение до окончателното изплащане.

Налице е съвпадение между крайния резултат от изводите на Окръжен съд – Благоевград и Апелативен съд – София, поради което **обжалваното решение следва да бъде потвърдено.**

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, на въззиваемия се дължи сума в размер на 7 000 лева, направени разноси по делото пред въззивния съд.

Водим от горното, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 142 от 16.12.2022 г. по гр. д. № 193/2021 г. по описа на Окръжен съд – Благоевград, трети състав, **В ЧАСТТА**, с която **Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот здраве“ АД, ЕИК 200299615**, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1172, р-н Изгрев, ж.к. Д-р Г. М. Димитров, № 1, представлявано от изпълнителните директори Ж. С. К. и Б. Г. И., е **осъдено** на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ във връзка с чл. 477 и чл. 498, ал. 3 от КЗ във връзка с чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД, да **заплати на Е. Е. С., ЕГН *****,** чрез законния му представител и негов баща Е. Ж. С., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ул. „****“ № **, **сумата от 70 000, 00 лева** (седемдесет хиляди лева), представляваща обезщетение за неимуществените вреди, причинени му при станало ПТП на 27.03.2021 г. в гр. Петрич, **ведно със законната лихва** върху присъдената сума, считано от 29.04.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1172, р-н Изгрев, ж.к. Д-р Г. М. Димитров, № 1, представлявано от изпълнителните директори Ж. С. К. и Б. Г. И. да плати на **Е. Е. С., ЕГН *****,** чрез законния му представител и негов баща Е. Ж. С., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ул. „****“ № **, сумата от 7 000 лева (седем

хиляди лева) – сторени разноси за адвокатско възнаграждение за процесуално представителство.

Решение № 142 от 16.12.2022 г. по гр. д. № 193/2021 г. по описа на Окръжен съд – Благоевград, трети състав, В ЧАСТТА, с която е отхвърлен предявеният от Е. Е. С., ЕГН ***, чрез законния му представител и негов баща Е. Ж. С., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ул. „***“ № ** срещу Застрахователно акционерно дружество „Далл Богг: Живот здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1172, р-н Изгрев, ж.к. Д-р Г. М. Димитров, № 1, представлявано от изпълнителните директори Ж. С. К. и Б. Г. И., иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ във връзка с чл. 477 и чл. 498, ал. 3 от КЗ във връзка с чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД за разликата от 70 000 лева до пълния предявен размер от 80 000 лева, представляваща застрахователно обезщетение за неимуществени вреди, представляваща обезщетение за неимуществените вреди, причинени му при станало ПТП на 27.03.2021 г. в гр. Петрич, ведно със законната лихва, като необжалвано в срок е влязло в сила.**

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от съобщаването му чрез връчване на препис от същото пред ВКС при условията на чл.280, ал.1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____